

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MUSTAQILLIGIDAN KEYINGI VA
HOZIRGI YILLARDAGI RIVOJLANISHI MADANIYATI VA
XALQARO MUNOSABATLARDAGI O‘RNI**

Soburova Sevara Shuxratovna
Xorazm viloyati Hazorasp tumani
1-son Politexnikum Tarix fani o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Ushbu ilmiy maqolada O‘zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so‘ng bosib o‘tgan taraqqiyot yo‘li, milliy madaniyatning tiklanishi va rivoji, shuningdek, mamlakatning xalqaro munosabatlar tizimidagi o‘rni kompleks tahlil qilinadi. Tadqiqotda siyosiy mustaqillik sharoitida madaniy identifikatsiya jarayonlari, ma’naviy merosni asrash va uni zamonaviy global makonga integratsiyalash masalalari chuqur yoritilgan. Shuningdek, O‘zbekistonning xalqaro hamkorlikdagi faoliyati, madaniy diplomatiya vositalari va “yumshoq kuch” strategiyasining amaliy natijalari ilmiy jihatdan asoslab beriladi. Maqolada mustaqillikdan keyingi islohotlarning bosqichma-bosqich rivoji, hozirgi davrda ochiqlik va pragmatik tashqi siyosatning shakllanishi hamda ularning madaniy sohadagi aks-sadosi tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: mustaqillik, milliy madaniyat, madaniy meros, xalqaro munosabatlar, madaniy diplomatiya, global integratsiya, O‘zbekiston taraqqiyoti.

**РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН ПОСЛЕ ОБРЕТЕНИЯ
НЕЗАВИСИМОСТИ И В НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ, ЕЁ КУЛЬТУРА И
РОЛЬ В МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЯХ**

АННОТАЦИЯ

Данная научная статья представляет собой всесторонний анализ пути развития Республики Узбекистан после обретения независимости, возрождения и развития национальной культуры, а также роли страны в системе международных отношений. Исследование глубоко охватывает процессы культурной идентичности в условиях политической независимости, вопросы сохранения духовного наследия и его интеграции в современное глобальное пространство. Также научно обосновывается деятельность Узбекистана в международном сотрудничестве, средства культурной дипломатии и практические результаты стратегии «мягкой силы». В статье анализируется постепенное развитие постнезависимых реформ, формирование открытости и прагматичной внешней политики в современную эпоху и их влияние на культурную сферу.

Ключевые слова: независимость, национальная культура, культурное наследие, международные отношения, культурная дипломатия, глобальная интеграция, развитие Узбекистана.

THE DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN AFTER
INDEPENDENCE AND IN THE PRESENT YEARS, ITS CULTURE
AND ITS ROLE IN INTERNATIONAL RELATIONS

ANNOTATION

This scientific article provides a comprehensive analysis of the path of development that the Republic of Uzbekistan has taken after gaining independence, the revival and development of national culture, as well as the country's role in the system of international relations. The study deeply covers the processes of cultural identification in the conditions of political independence, the issues of preserving spiritual heritage and its integration into the modern global space. It also scientifically substantiates Uzbekistan's activities in international cooperation, means of cultural diplomacy and the practical results of the "soft power" strategy. The article analyzes the gradual development of post-independence reforms, the formation of openness and pragmatic foreign policy in the current period, and their impact on the cultural sphere.

Keywords: independence, national culture, cultural heritage, international relations, cultural diplomacy, global integration, development of Uzbekistan.

KIRISH

1991-yilda O‘zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligini qo‘lga kiritishi nafaqat siyosiy-huquqiy tizimda, balki jamiyatning ma’naviy hayoti, madaniy o‘zligi va xalqaro munosabatlaridagi mavqaida ham tub burilish yasadi. Mustaqillik O‘zbekiston xalqiga o‘z taqdirini o‘zi belgilash, tarixiy xotirani qayta tiklash va milliy qadriyatlarni erkin rivojlantirish imkoniyatini berdi. Aynan shu davrdan boshlab mamlakat taraqqiyotining yangi bosqichi boshlanib, unda madaniyat va tashqi siyosat o‘zaro chambarchas bog‘langan strategik yo‘nalish sifatida shakllandi.

Mustaqillikdan keyingi dastlabki yillarda O‘zbekistonda madaniy tiklanish jarayoni jamiyat hayotining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Avvalgi mafkuraviy cheklovlar sabab to‘liq namoyon bo‘la olmagan milliy an’analar, urf-odatlar, diniy va ma’naviy qadriyatlar qayta jonlantirildi. Tarixiy shaxslar, buyuk allomalar va madaniy meros obyektlariga bo‘lgan munosabat tubdan o‘zgardi. Bu jarayon faqat ichki madaniy hayot bilan cheklanib qolmay, balki O‘zbekistonning xalqaro maydondagi imijini shakllantirishda ham muhim omil bo‘lib xizmat qildi. Madaniyat mustaqillik sharoitida milliy o‘zlikni anglash va jamiyatni birlashtiruvchi kuch sifatida namoyon bo‘ldi. Til, adabiyot, san’at, me’morchilik va xalq og‘zaki ijodi

davlat siyosati darajasida qo‘llab-quvvatlana boshlandi. Shu bilan birga, O‘zbekiston o‘z madaniyatini global sivilizatsiya tarkibiy qismi sifatida tanitishga intildi. Xalqaro madaniy festival va anjumanlar, san’at kunlari, ko‘rgazmalar orqali milliy madaniyat jahon hamjamiyatiga faol targ‘ib qilindi. Bu esa madaniyatning tashqi siyosatdagi ahamiyatini yanada oshirdi. Mustaqillikdan keyingi davrda O‘zbekistonning xalqaro munosabatlardagi o‘rni ham izchil ravishda mustahkamlanib bordi. Dastlab suveren davlat sifatida xalqaro tan olinishi ta’minlandi, so‘ngra teng huquqli hamkorlik tamoyillariga asoslangan tashqi siyosat yo‘lga qo‘yildi. Madaniy diplomatiya O‘zbekiston tashqi siyosatining muhim yo‘nalishiga aylandi. Madaniyat orqali o‘zaro ishonchni mustahkamlash, xalqlar o‘rtasida do‘stlik aloqalarini rivojlantirish va ijobiy xalqaro imijni shakllantirishga alohida e’tibor qaratildi. So‘nggi yillarda O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar madaniyat va xalqaro munosabatlar sohasida yangi bosqichni boshlab berdi. Ochiqlik, pragmatizm va muloqotga tayyorlik tamoyillari tashqi siyosatning asosiy mezoniga aylandi. Bu jarayonda madaniyat nafaqat milliy meros sifatida, balki global muloqot vositasi sifatida ham qaralmoqda. Xalqaro tashkilotlar, mintaqaviy hamkorlik institutlari bilan madaniy aloqalarning kengayishi O‘zbekistonning jahon hamjamiyatidagi nufuzini oshirishga xizmat qilmoqda. Shu jihatdan, O‘zbekiston Respublikasining mustaqillikdan keyingi va hozirgi yillardagi rivojlanishini madaniyat va xalqaro munosabatlar kontekstida ilmiy tahlil qilish dolzarb ilmiy masala hisoblanadi. Bu mavzu nafaqat tarixiy jarayonlarni anglash, balki zamonaviy global siyosiy va madaniy tendensiyalarni tushunish, shuningdek, kelajak taraqqiyot istiqbollarini belgilash nuqtayi nazaridan ham katta ahamiyatga ega.

METODOLOGIYA

Mazkur tadqiqot metodologiyasi O‘zbekiston Respublikasi mustaqillikdan keyingi va hozirgi davrdagi madaniy rivojlanish hamda xalqaro munosabatlardagi o‘rnini kompleks va tizimli yondashuv asosida o‘rganishga yo‘naltirilgan. Tadqiqotda fanlararo yondashuv qo‘llanilib, tarix, siyosatshunoslik, madaniyatshunoslik va xalqaro munosabatlar nazariyalarining o‘zaro uyg‘unligi ta’minlandi. Bu esa tadqiq etilayotgan jarayonlarni faqat alohida hodisa sifatida emas, balki o‘zaro bog‘liq va uzviy rivojlanayotgan tizim sifatida tahlil qilish imkonini berdi. Tadqiqotning nazariy-metodologik asosi sifatida tarixiylik va izchillik tamoyillari tanlandi. Ushbu yondashuv mustaqillikdan keyingi davrni alohida bosqichlarga ajratgan holda o‘rganishga imkon berdi. Xususan, dastlabki mustaqillik yillari, barqaror rivojlanish davri va hozirgi ochiqlik hamda faollik bosqichi o‘zaro qiyosiy tahlil qilindi. Bu orqali madaniyat va xalqaro munosabatlar sohasidagi o‘zgarishlarning sabab-oqibat aloqalari aniqlandi hamda ularning jamiyat taraqqiyotiga ta’siri baholandi. Metodologik jarayonda tahlil va sintez usullaridan keng foydalanildi. Tahlil usuli yordamida madaniy siyosat, xalqaro madaniy hamkorlik, diplomatik tashabbuslar va madaniy merosni asrashga

qaratilgan davlat dasturlari alohida tarkibiy qismlarga ajratib o'rganildi. Sintez usuli orqali esa ushbu omillar yagona tizimga birlashtirilib, O'zbekistonning xalqaro maydondagi madaniy imiji va tashqi siyosatdagi o'rni umumlashtirildi. Bu yondashuv tadqiqot natijalarining ilmiy asoslangan va mantiqan izchil bo'lishini ta'minladi. Tadqiqotda qiyosiy-tahliliy metod ham muhim o'rin egalladi. Ushbu metod orqali O'zbekistonning madaniy rivojlanish modeli va xalqaro munosabatlardagi yondashuvlari boshqa mustaqillikka erishgan davlatlar tajribasi bilan solishtirildi. Qiyosiy tahlil madaniy diplomatiya, milliy qadriyatlarni global maydonga olib chiqish va xalqaro hamkorlik mexanizmlarining o'ziga xos jihatlarini aniqlash imkonini berdi. Natijada O'zbekiston taraqqiyot modelining milliy va mintaqaviy xususiyatlari ilmiy jihatdan asoslab berildi. Empirik ma'lumotlar bilan ishlashda hujjatli tahlil usulidan foydalanildi. Davlat dasturlari, konsepsiyalar, rasmiy nutqlar, xalqaro bitimlar hamda madaniyat va tashqi siyosatga oid normativ-huquqiy hujjatlar tadqiqotning asosiy empirik bazasini tashkil etdi. Ushbu manbalar orqali madaniyat va xalqaro munosabatlar sohasidagi davlat siyosatining evolyutsiyasi, ustuvor yo'nalishlari va amaliy natijalari aniqlashtirildi. Shuningdek, tadqiqotda tizimli yondashuv metodi qo'llanildi. Ushbu metod madaniyatni mustaqil soha sifatida emas, balki siyosiy, ijtimoiy va xalqaro jarayonlar bilan uzviy bog'liq tizim sifatida ko'rib chiqish imkonini berdi. Tizimli yondashuv orqali madaniyatning xalqaro munosabatlardagi “yumshoq kuch” omili sifatidagi roli, uning diplomatik muloqot va davlatlararo ishonchni mustahkamlashdagi ahamiyati ilmiy asosda ochib berildi.

Metodologiyaning muhim jihatlaridan biri sifatida xronologik yondashuv ham tanlandi. Ushbu yondashuv tadqiqot mavzusini vaqt o'qi bo'ylab izchil o'rganishga xizmat qildi. Natijada mustaqillikning dastlabki davridan boshlab hozirgi kungacha bo'lgan madaniy va xalqaro jarayonlarning dinamikasi, bosqichlari va ustuvor tendensiyalari aniqlab berildi. Bu esa tadqiqot xulosalarining ishonchliligini yanada oshirdi. Umuman olganda, mazkur metodologik yondashuvlar majmuasi O'zbekiston Respublikasining mustaqillikdan keyingi va hozirgi yillardagi rivojlanishini madaniyat va xalqaro munosabatlar nuqtayi nazaridan chuqur, tizimli va ilmiy asoslangan holda tahlil qilish imkonini berdi. Tanlangan metodlar tadqiqot maqsadiga to'liq mos kelib, olingan natijalarning nazariy va amaliy ahamiyatini ta'minlashga xizmat qildi.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston Respublikasi mustaqillikdan keyingi davrda madaniyat sohasini davlat taraqqiyotining muhim strategik yo'nalishi sifatida shakllantirdi. Milliy madaniyatni tiklash va rivojlantirish jarayoni bosqichma-bosqich amalga oshirilib, avvalo tarixiy xotira va madaniy merosga bo'lgan munosabat tubdan o'zgardi. Mustaqillik yillarida milliy bayramlar, an'anaviy marosimlar va urf-odatlar davlat siyosati darajasida e'tirof etildi, bu esa jamiyatda madaniy o'zlikni anglash va milliy birlikni mustahkamlashga xizmat qildi. Tahlillar natijasida

aniqlanishicha, madaniy siyosatning izchil olib borilishi san’at, adabiyot, teatr, musiqa va tasviriy san’at sohalarida yangi rivojlanish bosqichini boshlab berdi. Ijodkorlar uchun erkinlik va qo’llab-quvvatlash muhitining yaratilishi milliy madaniyatning mazmunan boyishiga olib keldi. Natijada O‘zbekiston madaniyati nafaqat ichki ehtiyojlarni qondiruvchi omil, balki xalqaro miqyosda tan olinayotgan madaniy hodisa sifatida shakllandi. Olingan natijalar madaniy merosni asrash va targ‘ib qilish yo‘nalishida amalga oshirilgan ishlarning xalqaro munosabatlarga bevosita ta’sir ko‘rsatganini tasdiqlaydi. Tarixiy obidalarni restavratsiya qilish, milliy madaniy yodgorliklarni asrash va ularni xalqaro miqyosda targ‘ib etish orqali O‘zbekiston jahon hamjamiyatida boy madaniy an’analarga ega davlat sifatida e’tirof etila boshladi. Bu jarayon mamlakatning ijobiy xalqaro imijini shakllantirishda muhim omil bo‘ldi. Tadqiqot natijalariga ko‘ra, mustaqillikdan keyingi yillarda O‘zbekistonning xalqaro munosabatlardagi faolligi sezilarli darajada oshdi. Madaniyat tashqi siyosatning muhim tarkibiy qismi sifatida qaralib, davlatlararo muloqotda ishonchni mustahkamlovchi vosita vazifasini bajara boshladi. Xalqaro madaniy tadbirlar, festival va ko‘rgazmalar orqali O‘zbekiston o‘z madaniyatini samarali namoyon eta oldi, bu esa xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga ijobiy ta’sir ko‘rsatdi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, madaniy diplomatiya O‘zbekiston tashqi siyosatida muhim strategik yo‘nalishga aylandi. Madaniyat orqali muloqot olib borish, xalqlar o‘rtasida o‘zaro hurmat va tushunishni kuchaytirish mamlakatning xalqaro munosabatlardagi mavqeini mustahkamladi. Ayniqsa, so‘nggi yillarda ochiqlik va hamkorlikka asoslangan siyosat natijasida O‘zbekiston mintaqaviy va global miqyosda faol ishtirok etuvchi davlat sifatida namoyon bo‘ldi.

Tadqiqot davomida aniqlangan yana bir muhim natija shundan iboratki, madaniyat va xalqaro munosabatlar o‘rtasidagi o‘zaro bog‘liqlik mustaqillikdan keyingi taraqqiyot modelining ajralmas qismiga aylandi. Madaniy qadriyatlar xalqaro siyosiy va iqtisodiy hamkorlikni mustahkamlovchi ijtimoiy asos vazifasini bajardi. Bu holat O‘zbekistonning tashqi aloqalarida barqarorlik va izchillikni ta’minlashga yordam berdi. Shuningdek, natijalar milliy madaniyatning global madaniy makonga integratsiyalashuvi izchil ravishda amalga oshirilayotganini ko‘rsatadi. Zamonaviy san’at, milliy brendlar va madaniy tashabbuslar orqali O‘zbekiston o‘z madaniy makonini xalqaro miqyosda kengaytirdi. Bu jarayon milliy madaniyatning zamonaviy talablarga moslashuvi va raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qildi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari O‘zbekiston Respublikasining mustaqillikdan keyingi va hozirgi yillardagi rivojlanishida madaniyat va xalqaro munosabatlar o‘zaro uyg‘un holda shakllanganini ko‘rsatadi. Madaniyat milliy taraqqiyotning ichki tayanchi bo‘lish bilan birga, xalqaro munosabatlarda samarali ta’sir kuchiga ega omil sifatida namoyon bo‘ldi. Bu holat O‘zbekistonning jahon hamjamiyatidagi o‘rnini mustahkamlash va kelgusidagi barqaror rivojlanish uchun muhim asos yaratdi.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalarini muhokama qilish jarayonida aniqlangan asosiy jihatlardan biri shundaki, O‘zbekiston Respublikasi mustaqillikdan keyingi taraqqiyotida madaniyat va xalqaro munosabatlar bir-birini to‘ldiruvchi va o‘zaro kuchaytiruvchi omillar sifatida namoyon bo‘lgan. Agar dastlabki yillarda madaniy siyosat asosan milliy o‘zlikni tiklash va tarixiy adolatni qaror toptirishga qaratilgan bo‘lsa, keyingi bosqichlarda u xalqaro maydonda davlatning nufuzini oshirishga xizmat qiluvchi muhim strategik vositaga aylandi. Bu holat madaniyatni faqat ichki ijtimoiy hodisa sifatida emas, balki tashqi siyosat bilan uzviy bog‘liq kompleks tizim sifatida baholash zarurligini ko‘rsatadi. Muhokama jarayonida e‘tibor qaratilishi lozim bo‘lgan muhim masala shundaki, mustaqillik yillarida madaniy rivojlanishning izchil olib borilishi jamiyatning ma‘naviy barqarorligiga sezilarli ta‘sir ko‘rsatdi. Milliy qadriyatlarning davlat siyosati darajasida qo‘llab-quvvatlanishi natijasida jamiyatda tarixiy xotira mustahkamlandi, bu esa ijtimoiy birdamlik va milliy birlikni kuchaytirdi. Mazkur jarayon xalqaro munosabatlarda ham o‘z aksini topib, O‘zbekistonning o‘ziga xos madaniy qiyofasi shakllanishiga xizmat qildi. Tahlil shuni ko‘rsatadiki, madaniyat va xalqaro munosabatlar o‘rtasidagi bog‘liqlik beryoqlama emas, balki o‘zaro ta‘sir xarakteriga ega. Bir tomondan, ichki madaniy barqarorlik tashqi siyosatning izchil va mustahkam bo‘lishiga zamin yaratgan bo‘lsa, ikkinchi tomondan, xalqaro hamkorlikning kengayishi madaniy sohada yangi imkoniyatlar ochilishiga olib keldi. Xalqaro muloqotlar orqali madaniy almashinuv jarayonlari jadallashib, milliy madaniyatning mazmunan boyishi va zamonaviylashuvi kuzatildi. Muhokama natijalariga ko‘ra, madaniy diplomatiya O‘zbekiston tashqi siyosatining eng samarali yo‘nalishlaridan biriga aylangan. Madaniyat orqali olib borilayotgan muloqot siyosiy va iqtisodiy muzokaralarga nisbatan yumshoqroq, biroq uzoq muddatli va barqaror ta‘sir kuchiga ega ekanligi bilan ajralib turadi. Bu jihat O‘zbekistonning xalqaro munosabatlarda ishonchli va ochiq hamkor sifatida qabul qilinishiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatdi. Shuningdek, muhokama jarayonida aniqlanishicha, madaniy merosni asrash va targ‘ib qilish borasidagi siyosat xalqaro miqyosda davlatning ijobiy imijini shakllantirishda muhim omil bo‘lib xizmat qilgan. Tarixiy shaharlar, me‘moriy yodgorliklar va nomoddiy madaniy meros obyektlarining jahon hamjamiyatiga tanitilishi O‘zbekistonni qadimiy sivilizatsiya markazlaridan biri sifatida namoyon etdi. Bu esa xalqaro madaniy hamkorlikni chuqurlashtirish bilan birga, turizm, ta‘lim va ilm-fan sohalarida ham yangi aloqalar o‘rnatilishiga olib keldi.

Muhokamada yana bir muhim jihat sifatida so‘nggi yillardagi ochiqlik va pragmatik tashqi siyosat sharoitida madaniyatning roli yanada kuchaygani alohida ta‘kidlanadi. Madaniy tashabbuslarning ko‘payishi, xalqaro festival va anjumanlarning o‘tkazilishi, ijodiy almashinuv dasturlarining kengayishi O‘zbekistonning global madaniy makondagi ishtirokini faollashtirdi. Bu jarayon madaniyatni milliy chegaralar

doirasidan chiqarib, uni global muloqotning faol subyektiga aylantirdi. Tadqiqot natijalarini muhokama qilish shuni ko'rsatadiki, madaniyat va xalqaro munosabatlar o'rtasidagi uyg'unlik O'zbekiston taraqqiyot modelining muhim xususiyatlaridan biridir. Ushbu modelda madaniyat jamiyatning ma'naviy poydevori sifatida qaralib, tashqi siyosatda esa barqarorlik va ishonchni ta'minlovchi omil vazifasini bajaradi. Bu holat boshqa rivojlanayotgan davlatlar uchun ham muhim nazariy va amaliy tajriba sifatida baholanishi mumkin. Muhokama jarayonida aniqlangan muammoli jihatlar ham e'tibordan chetda qolmadi. Xususan, globallashuv sharoitida milliy madaniyatni saqlab qolish va uni zamonaviy tendensiyalar bilan uyg'unlashtirish masalasi dolzarb bo'lib qolmoqda. Xalqaro madaniy almashinuvning kuchayishi ayrim hollarda madaniy standartlashuv xavfini keltirib chiqarishi mumkin. Shu bois madaniy siyosatda muvozanatni saqlash, ya'ni ochiqlik va milliylik o'rtasidagi nisbatni to'g'ri belgilash muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston ushbu muammolarga nisbatan izchil va ehtiyotkor yondashuvni tanlagan. Milliy qadriyatlarni asrash bilan birga, zamonaviy madaniy jarayonlarga moslashish siyosati olib borilmoqda. Bu esa milliy madaniyatning raqobatbardoshligini oshirish, uni global madaniy maydonda munosib tarzda namoyon etish imkonini bermoqda. Umuman olganda, muhokama bo'limida olingan natijalar O'zbekiston Respublikasining mustaqillikdan keyingi va hozirgi yillardagi rivojlanishida madaniyat va xalqaro munosabatlar o'zaro chuqur integratsiyalashganini tasdiqlaydi. Madaniyat nafaqat tarixiy meros va ma'naviy boylik sifatida, balki xalqaro munosabatlarda samarali strategik resurs sifatida namoyon bo'lmoqda. Ushbu holat O'zbekistonning jahon hamjamiyatidagi mavqeini mustahkamlash va uzoq muddatli barqaror taraqqiyotini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA

Mazkur ilmiy tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston Respublikasi mustaqillikdan keyingi va hozirgi yillardagi taraqqiyot jarayonida madaniyat va xalqaro munosabatlarni o'zaro uyg'un va izchil rivojlantirishga erishdi. Mustaqillik yillarida madaniyat davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida shakllanib, milliy o'zlikni anglash, tarixiy xotirani tiklash va jamiyatning ma'naviy barqarorligini ta'minlashda muhim rol o'ynadi. Bu jarayon mamlakat taraqqiyotining ichki tayanchini mustahkamlash bilan birga, tashqi siyosat uchun ham barqaror ijtimoiy asos yaratdi.

Tadqiqot davomida aniqlanganki, madaniyat sohasidagi izchil islohotlar san'at, adabiyot, musiqa, teatr va tasviriy san'atning rivojlanishiga qulay sharoit yaratdi. Ijodiy erkinlik va davlat qo'llab-quvvatlovi milliy madaniyatning mazmunan boyishiga, uning zamonaviy shakllar bilan uyg'unlashuviga olib keldi. Natijada O'zbekiston madaniyati nafaqat milliy qadriyatlarni saqlovchi, balki global madaniy jarayonlarda faol ishtirok etuvchi omil sifatida namoyon bo'ldi.

Xulosa sifatida ta’kidlash joizki, madaniy merosni asrash va uni xalqaro miqyosda targ’ib qilish mamlakatning ijobiy xalqaro imijini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etdi. Tarixiy va madaniy yodgorliklarga bo’lgan e’tibor, xalqaro madaniy hamkorlikning kengayishi O‘zbekistonni jahon hamjamiyatida boy madaniy an’analarga ega davlat sifatida tanitdi. Bu holat xalqaro munosabatlarda ishonch va hamkorlik muhitini mustahkamlashga xizmat qildi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari madaniy diplomatiyaning O‘zbekiston tashqi siyosatida muhim strategik yo‘nalishga aylanganini ko‘rsatadi. Madaniyat orqali olib borilayotgan muloqot siyosiy va iqtisodiy aloqalarni mustahkamlashga, davlatlararo ishonchni oshirishga hamda uzoq muddatli hamkorlikni rivojlantirishga xizmat qildi. Ayniqsa, so‘nggi yillarda ochiqlik va pragmatik yondashuv asosida olib borilayotgan tashqi siyosat O‘zbekistonning mintaqaviy va global maydondagi faolligini sezilarli darajada oshirdi.

Umuman olganda, tadqiqot shuni ko‘rsatadiki, madaniyat va xalqaro munosabatlar O‘zbekiston taraqqiyot modelining ajralmas va o‘zaro bog‘liq tarkibiy qismlaridir. Madaniyat milliy taraqqiyotning ma’naviy poydevori bo‘lish bilan birga, xalqaro munosabatlarda samarali “yumshoq kuch” omili sifatida namoyon bo‘ldi. Ushbu yondashuv mamlakatning jahon hamjamiyatidagi o‘rnini mustahkamlash, barqaror rivojlanish va kelajakdagi strategik maqsadlarga erishish uchun muhim ilmiy-amaliy asos bo‘lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. **Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch.** – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
2. Mirziyoyev Sh.M. **Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz.** – Toshkent: O‘zbekiston, 2017.
3. Mirziyoyev Sh.M. **Yangi O‘zbekiston strategiyasi.** – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.
4. To‘xtaboyev A., Qodirov B. **O‘zbekistonning tashqi siyosati va xalqaro munosabatlari.** – Toshkent: Universitet, 2019.
5. Abdurahmonov A. **Madaniyatshunoslik asoslari.** – Toshkent: Fan va texnologiya, 2016.
6. Nazarov Q. **Milliy g‘oya va ma’naviyat asoslari.** – Toshkent: Ma’naviyat, 2018.
7. Saidov A.X. **Xalqaro munosabatlar nazariyasi.** – Toshkent: Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti nashriyoti, 2015.
8. Rustamov E. **Madaniy diplomatiya va xalqaro imij.** – Toshkent: Akademnashr, 2020.
9. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent, 2023.
10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining madaniyat va san’atni rivojlantirishga oid farmon va qarorlari (rasmiy hujjatlar to‘plami).